

DOI: 10.32347/2786-7269.2024.7.433-444

УДК 349.4

к.т.н., доцент **Трегуб М.В.**,

tregub.m.v@nmu.one, ORCID: 0000-0002-2205-5622, h-index 5,

к.т.н., доцент **Трегуб Ю.Є.**,

tregub.yu.ye@nmu.one, ORCID: 0000-0002-6772-245X, h-index 4,

к.е.н., доцент **Бєлобородова М.В.**,

bieloborodova.m.v@nmu.one, ORCID: 0000-0001-8329-7679, h-index 5,

к.е.н., доцент **Макурін А.А.**,

makurin.a.a@nmu.one, ORCID: 0000-0001-8093-736X, h-index 7,

Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», м. Дніпро

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПЕРЕДУМОВИ ТА ПРИНЦИПИ ЗМІНИ ЦІЛЬОВОГО ПРИЗНАЧЕННЯ ЗЕМЕЛЬ ПРОМИСЛОВОСТІ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Проаналізовані питання зміни цільового призначення земельних ділянок взагалі, та земель промисловості зокрема. Авторами обґрунтовано принципи визначення та зміни цільового призначення земель промисловості в межах територіальних громад. Подальшим дослідженням буде обґрунтування моделі зміни цільового призначення земель територіальних громад в межах функціональних зон.

Ключові слова: цільове призначення; зміна цільового призначення земель; землі промисловості; стратегічне планування територій; управління земельними ресурсами; територіальна громада.

Постанова проблеми. Земельні ресурси відіграють стратегічну роль для забезпечення розвитку будь-якої території. Із запровадженням децентралізації в Україні та наданням територіальним громадам (далі – ТГ) повноважень самостійного розпорядження земельними ресурсами, питання їх сталого та ефективного використання набуло більшої актуальності. Розвивати території відповідно до принципів сталого розвитку земель значно легше та ефективніше «на місцях» спільно з людьми, які безпосередньо користуються цими землями, а також органами виконавчої влади, які із залученням громадськості знають, розуміють і проводять зміни. Для обґрунтованого та оперативного прийняття рішень щодо земельних питань, ТГ повинна мати актуальне інформаційне забезпечення даними про землі в межах та за межами громади.

Окремої уваги заслуговують землі промисловості, адже за рахунок їх раціонального використання можна досягти збільшення надходжень до місцевих бюджетів. Сьогодні на стан промислових земель в Україні негативно

впливає наявність значної кількості галузей промисловості, які потребують модернізації, включаючи інфраструктурні перетворення із забезпеченням подальшого збалансованого врахування екологічної складової стійкості територій.

Землі промисловості, з-поміж інших категорій земель, займають провідне місце з багатьох обґрунтованих причин:

- землі промисловості становлять основну платформу для розвитку промислових підприємств, які сприяють економічному зростанню території;
- землі промисловості забезпечують трудові ресурси, створюючи нові робочі місця та сприяючи зменшенню безробіття;
- промислові підприємства забезпечують суттєвий податковий прибуток до бюджетів територіальних громад;
- землі промисловості важливі для ефективного геопросторового планування території, що враховує інтереси бізнесу, мешканців та збалансоване використання ресурсів;
- промисловість може стати платформою для науково-дослідницької діяльності та співпраці між вищими навчальними закладами та промисловими підприємствами;
- розвиток промисловості вносить свій внесок у технологічний прогрес, сприяючи інноваціям та підвищенню конкурентоспроможності регіону.

Очевидно, планування території ТГ є складним багатокомпонентним процесом, який не обмежується лише розробленням містобудівної документації або лише землепорядної. Цей процес включає різні види аналізу ситуації у територіальній громаді (SWOT-аналіз, PEST-аналіз), розроблення стратегії планування території, засідання робочих груп та громадські обговорення, розроблення безпосередньо землепорядної та містобудівної документації тощо [1].

Забезпечення здійснення сучасних динамічних змін стає необхідним кроком для досягнення сталого розвитку, оптимального використання територій та забезпечення ефективного функціонування промислових об'єктів. Оскільки промисловість в Україні відіграє ключову роль у економічному та соціальному розвитку країни, а розвинена промисловість сприяє стабільності суспільства, забезпечуючи економічну самодостатність та незалежність, вдосконалення механізмів використання земель промисловості для створення стійкої та конкурентоспроможної економіки є важливим науково-прикладним завданням.

Метою роботи є обґрунтування принципів визначення та зміни цільового призначення земель промисловості в межах ТГ для покращення функціонування та забезпечення їх конкурентоспроможності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. З того часу як в Україні почалися процеси децентралізації, наукова спільнота активно долучилася до дослідження питань стратегічного планування та управління територіями [2], просторового планування територій ТГ [3-6], інвестиційної привабливості ТГ [7], геоінформаційного забезпечення ТГ даними через створення геопорталів [8-10], тощо. Останні зміни у земельному законодавстві України спричинили активізацію публікацій фахівців щодо нововведень та неточностей, які спричиняли нові норми законодавства [11-13]. Разом з тим, сучасних публікацій та досліджень щодо виявлення або зменшення негативних наслідків збільшення обсягів промислової забудови земельних ділянок, росту кількості деградованих та занедбаних земель промисловості, проблематики щодо зміни цільового призначення земель промисловості не знайдено.

Виклад основного матеріалу. Зі здобуттям незалежності на території України розпочався сучасний етап земельної реформи, якій сьогодні 33 роки. Вже на початку етапу незалежності з'явилася нова парадигма землекористування, а саме – стале землекористування. На конференції ООН з довкілля і розвитку 1992 року у Стокгольмі [14] загострилися питання збереження природних ресурсів та їх раціональне використання. До сьогодні це питання актуальне не лише для України, а й для усіх розвинених країн світу.

Розвиток інфраструктури територій, антропогенне навантаження за рахунок різних видів промисловості, у тому числі і сільського господарства, а також військові дії на території нашої держави прискорюють темпи деградації земельних ресурсів. У зв'язку з цим питання трансформації земель сьогодні на часі – це призведе до їх раціонального, ефективного, сталого та екологічнобезпечного використання.

Розроблення містобудівної документації є обов'язковою передумовою зміни цільового призначення земель промисловості ТГ у землі іншого цільового призначення і навпаки. Управління розвитком територій сьогодні напряму залежить від планувальної структури та функціонального зонування населених пунктів.

З липня 2021 року набрав чинності Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо планування використання земель» [15], згідно з яким містобудівна документація на місцевому рівні, яка одночасно є і землевпорядною документацією поєднуються та вводиться новий вид документації – комплексний план просторового розвитку території ТГ. У Законі України «Про регулювання містобудівної діяльності» [16] надається визначення комплексного плану просторового розвитку території ТГ.

Законом України [15] визначено зміни стосовно зміни цільового призначення земельних ділянок, основними з яких є:

- зміна цільового призначення земельної ділянки передбачає зміну категорії земель або виду цільового призначення;
- відміна отримання дозволу на зміну цільового призначення;
- підставою для зміни цільового призначення є нотаріально завірена заява від власника (приватна власність) або користувача (державна та комунальна власність);
- новий вид цільового призначення земельної ділянки визначається лише в межах відповідної функціональної зони, яка передбачена затвердженим комплексним планом просторового розвитку території територіальної громади або генеральним планом населеного пункту;
- не потрібно розроблення документації із землеустрою під час зміни цільового призначення земельної ділянки (крім випадків формування земельної ділянки із земель державної та комунальної власності, не сформованих у земельні ділянки);
- не потрібно отримувати рішення жодних органів влади щодо зміни цільового призначення (крім рішень про встановлення і зміну цільового призначення земельних ділянок, розпорядження якими здійснюють такі органи).

Вищезазначені зміни мали б набрати чинності з липня 2021 року. Але в законодавстві України виявлено невідповідності, які стосується затверджених комплексним планом просторового розвитку території територіальних громад функціональних зон, в межах яких має відбуватися зміна цільового призначення. Через запровадження воєнного стану в Україні, сповільнилися темпи розроблення містобудівної і землепорядної документації, і, як наслідок, сьогодні немає жодного затвердженого комплексного плану просторового розвитку. Тобто вже 2 роки як зміни набули чинності, але зміна цільового призначення відбувається за старою процедурою з розробленням документації із землеустрою.

Концептуальні передумови необхідності зміни цільового призначення земель промисловості в територіальних громадах України визначаються низкою стратегічних факторів, що включають соціальні, економічні та екологічні аспекти. Цей процес вимагає ретельного планування та збалансованого підходу для забезпечення ефективного використання земельних ресурсів і врахування інтересів усіх зацікавлених сторін.

З урахуванням зазначених вище складових авторами виділено три основні передумови зміни цільового призначення:

1. *Врахування потреб промислових підприємств у контексті сучасних економічних викликів.* Зміни в технологіях та виробничих практиках можуть

вимагати адаптації цільового призначення земель, щоб забезпечити ефективне функціонування та конкурентоспроможність підприємств.

2. *Інтеграція соціальних аспектів в процес прийняття рішень (соціальна відповідальність бізнесу перед ТГ).* Важливо враховувати вплив цих змін на місцеві громади та забезпечувати участь громадян у процесі визначення майбутнього використання промислових земель.

3. *Необхідність врегулювання екологічних питань.* Зміна цільового призначення повинна враховувати потенційні ефекти на навколишнє середовище та природні ресурси. Наприклад, важливо передбачити заходи з екологічної рекультиватії при зміні земель від промислового використання до інших цільових призначень, проведення стратегічної екологічної оцінки територій або оцінки впливу на довкілля конкретних підприємств.

Крім того, під час зміни цільового призначення повинні враховуватися складові стратегічного планування інфраструктури для забезпечення необхідної підтримки промислових підприємств. Для забезпечення ефективної діяльності підприємств та зручного доступу до них важливо розвивати та модернізувати інженерну і транспортну інфраструктуру.

Трансформація промислових земель в інші категорії, як правило, передбачає дотримання низки принципів і обґрунтувань, спрямованих на оптимізацію землекористування, вирішення екологічних проблем і сприяння сталому розвитку взагалі. Врахування принципів сталого розвитку під час трансформації земель промисловості дозволяє створювати екологічно чисті, соціально відповідальні та економічно стійкі об'єкти, що відповідають потребам сучасного суспільства без шкоди для природи та майбутніх поколінь. Конкретні принципи можуть відрізнятися залежно від місцевих нормативно-правових актів, політики та екологічних умов, але є кілька загальних принципів, які важливо використовувати у практичній діяльності.

Принципи трансформації земель промисловості визначені авторами з урахуванням принципів сталого розвитку задекларованих у [14, 17-18].

Серед принципів трансформації земель промисловості об'єднаних територіальних громад виділяємо:

– *територіальний* – усі землі знаходяться в межах певних територіальних утворень, які в свою чергу мають певні особливості та відмінності один від одного. Землі усіх категорій та землі промисловості зокрема необхідно обов'язково трансформувати з урахуванням наявних особливостей конкретних територій, які мають бути враховані на комплексному плані просторового розвитку території територіальної громади;

– *принцип зонування* – оцінити та оновити правила зонування для приведення їх у відповідність до мінливих економічних та екологічних

пріоритетів. Розробити комплексні плани просторового розвитку територій ТГ, які враховують регіональний контекст і майбутні потреби розвитку;

– *ресурсний* – полягає у визначенні ресурсного потенціалу земель, які потрібно трансформувати. Необхідно додаткове професійне обґрунтування наявності чи вичерпаності природного ресурсу в межах визначеної земельної ділянки (території). Рішення про трансформацію рекомендуємо приймати лише з урахуванням експертної думки;

– принцип *екологічності* – провести ретельну оцінку впливу на навколишнє середовище, щоб визначити потенційні екологічні ризики та переваги, пов'язані з трансформацією. Впроваджувати заходи для пом'якшення негативного впливу на довкілля, такі як рекультивация ґрунтів та контроль за забрудненням. За необхідності варто замовляти звіти з оцінки впливу на довкілля для прийняття рішень;

– *економічний* – оцінити економічну доцільність трансформації промислових земель, беручи до уваги такі фактори, як створення робочих місць, економічне зростання та розвиток громади. Взаємодіяти з громадою, щоб зрозуміти її потреби та занепокоєння, гарантуючи, що трансформація відповідає соціальним та культурним цінностям і сприятиме наповненню бюджету ТГ;

– принцип *інноваційності* – залучення новітніх підходів та сучасного обладнання і технологій до використання трансформованих земель;

– принцип *редевелопменту* – сприяти редевелопменту занедбаних територій, перепрофілюванню недовикористаних або забруднених промислових земель для нових видів використання. Впроваджувати стимули для приватних девелоперів інвестувати в проекти з редевелопменту занедбаних територій;

– принцип *розумного зростання* – надавати пріоритет принципам розумного зростання, які зосереджуються на компактній та багатофункціональній забудові, зменшенні розростання населених пунктів та збереженні відкритих просторів. Інтегрувати практики сталого розвитку, такі як енергоефективне проектування, зелена інфраструктура та використання відновлюваних ресурсів;

– принцип *державно-приватного партнерства* – заохочення співпраці між державним і приватним секторами з метою залучення ресурсів і досвіду для процесу трансформації. Розвивати державно-приватне партнерство, яке відповідає цілям сталого землекористування та економічного розвитку;

– принцип *моніторингу* – створити систему моніторингу для відстеження прогресу та наслідків трансформації земель. Впроваджувати

стратегії адаптивного управління для коригування планів відповідно до обставин, що змінюються, та нових викликів.

Дотримуючись наведених вище принципів, зацікавлені сторони можуть спрямовувати трансформацію промислових земель таким чином, щоб максимізувати вигоди, мінімізувати негативні впливи та сприяти сталому розвитку.

Висновки. З моменту прийняття Земельного кодексу України земельні ділянки використовуються лише за цільовим призначенням. Зміна цільового призначення до 2021 року відбувалася лише з розроблення документації із землеустрою та низкою погоджень з відповідними органами влади. Сьогодні законодавчо процес зміни цільового призначення земельних ділянок значно спрощений мав би бути, але новий алгоритм не може працювати через те, що для його реалізації потрібні розроблені комплексні плани просторового розвитку територій ТГ. Сучасні реалії економічної ситуації в Україні спонукають до необхідності гнучкого вирішення питань визначення цільового призначення земельних ділянок.

Україна також повинна враховувати інноваційні підходи до зміни цільового призначення, сприяючи розвитку високотехнологічних та екологічно чистих промислових галузей.

Загалом, концептуальні передумови зміни цільового призначення земель промисловості в територіальних громадах в Україні вимагають глибокого аналізу потреб, врахування соціальних і економічних факторів та здійснення балансованого підходу для досягнення сталого та інтегрованого розвитку. Подальше дослідження варто сфокусувати на розробленні механізмів імплементації принципів зміни цільового призначення земель під час розроблення комплексних планів просторового розвитку території ТГ, а також інших видів містобудівної і землевпорядної документації.

Список використаної літератури

1. Ресурсне забезпечення об'єднаної територіальної громади та її маркетинг: навч. посіб. / [Г.А. Борщ, В.М. Вакуленко, Н.М. Гринчук, Ю.Ф. Дехтяренко, О.С. Ігнатенко, В.С. Куйбіда, А.Ф. Ткачук, В.В. Юзефович] – К.: – 2017. – 107 с.
2. Boryshkevych I., Yakubiv V. and Zawicki M. 2022. Methods for Evaluation of the Effectiveness Level of the Territorial Community's Development Strategy. *Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University*. 9, 3 (Oct. 2022), 28-35. <https://doi.org/10.15330/jpnu.9.3.28-35/>.
3. Петраковська, О., & Михальова, М. (2022). ПІДХОДИ ДО ПРОСТОРОВОГО ПЛАНУВАННЯ: РЕТРОСПЕКТИВА ТА СУЧАСНИЙ

СТАН. *Просторовий розвиток*, (1), 117–128. <https://doi.org/10.32347/2786-7269.2022.1.117-128>.

4. Петраковська, О., & Трегуб, М. (2023). ПЕРЕДУМОВИ РОЗВИТКУ ЗЕМЕЛЬ ПРОМИСЛОВОСТІ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД. *Містобудування та територіальне планування*, (83), 239–253. <https://doi.org/10.32347/2076-815x.2023.83.239-253>.

5. Tregub, M., & Trehub, Y. (2015). Substantiation of land management methods of industrial cities. In *New Developments in Mining Engineering 2015: Theoretical and Practical Solutions of Mineral Resources Mining* (pp. 449-452).

6. Malashevskiy, M., Tarnopolskiy, A., Mosiychuk, Y., Malashevskaya, O., & Tarnopolskiy, Y. (2022, October). Land Readjustment Modeling at the Spatial Planning. In *International Conference of Young Professionals «GeoTerrace-2022»* (Vol. 2022, No. 1, pp. 1-5). European Association of Geoscientists & Engineers.

7. Вагонова О.Г., Госалов С.А., Терехов Є.В. Особливості здійснення інвестиційної діяльності підприємств сфери промислового виробництва. *Economics of enterprise*. 2020. №3. С. 144-151. <https://doi.org/10.33271/ebdut/71.144>.

8. Vynohradenko, S., Siedov, A., Trehub, M., Zakharchenko, Y., & Trehub, Y. Features of Providing Engineering and Infrastructure Objects with Geospatial Information. *Review of Economics and Finance*, 2022, 20, 639-646.

9. Лященко, А., Карпенко, О., & Черін, А. (2021). ІНФРАСТРУКТУРА ГЕОПРОСТОРОВИХ ДАНИХ ТА ГЕОІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД. *Містобудування та територіальне планування*, (78), 343–355. <https://doi.org/10.32347/2076-815x.2021.78.343-355>

10. Bespalko, R., Kazimir, I., & Hutsul, T. (2022). Possibilities of geoinformational analysis for assessment of the state and directions of development of geodetic support of the territory of Ukraine. *Reports on Geodesy and Geoinformatics*, 113(1), 21-28. <https://doi.org/10.2478/rgg-2022-0003>.

11. Bezuhla, L., Bieloborodova, M., Bondarenko, L., & Herasymenko, T. (2023). Recreation Areas Optimisation and Nature Exploitation in Urban Ecosystems. *Studia Regionalne i Lokalne*, 93(3), 55-68.

12. Makarova Viktoriia, Mykhailov Andrii, Bezuhla Liudmyla, Matviienko Halyna and Marynenko Nataliia. Management of Ecological Land Destructions as a Basis for the Formation of Green Marketing. *Review of Economics and Finance*, 2023, 21. Pp. 383–392.

13. Лю Ч. Розробка методу інтегральної оцінки використання земель об'єднаних територіальних громад [Електронний ресурс] / Ч. Лю, К.А.

Мамонов, О.М. Канівець // Комунальне господарство міст: науково-технічний збірник. – Сер. «Інженерні науки і архітектура». – Харків, 2022. – Вип. 171, Т. 4. – С. 87-91. – Режим доступу: DOI 10.33042/2522-1809-2022-4-171-87-91.

14. Декларація Ріо-де-Жанейро щодо навколишнього середовища та розвитку https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_455#Text.

15. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо планування використання земель» від 17.06.20 № 711-IX <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/711-20#Text>.

16. Про регулювання містобудівної діяльності: Закон України від 17.02.2011 р. № 3038-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3038-17#Text>.

17. Стратегія сталого розвитку «Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року»: Указ Президента України від 30.09.2019 № 722/2019.

18. Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки: затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 5.08.2020 р. № 695).

PhD., Associate Professor **Mykola Trehub**,
PhD., Associate Professor **Yuliia Trehub**,
PhD., Associate Professor **Maria Beloborodova**,
PhD., Associate Professor **Andrii Makurin**,
Dnipro University of Technology

CONCEPTUAL PREREQUISITES AND PRINCIPLES FOR CHANGING THE DESIGNATED PURPOSE OF INDUSTRIAL LAND OF TERRITORIAL COMMUNITIES

Developing territories in accordance with the principles of sustainable land development is easier and more effective together with the people who directly use these lands, as well as executive authorities, who, with the involvement of the public, know, understand, and implement changes. For reasonable and prompt decision-making on land issues, the territorial communities must have up-to-date information support with data about all land parcels and property within the boundaries of territorial community. Industrial lands deserve special attention, because due to their rational use, it is possible to achieve an increase revenue to local budgets. Today, the state of industrial lands in Ukraine is negatively affected by the presence of a significant number of industries that require modernization, including infrastructural transformations with the provision of further balanced consideration of the ecological component of the territories' sustainability.

The purpose of the work is to substantiate the principles of determining and changing the target designation of industrial lands within the territorial communities to improve their functioning and ensure their competitiveness.

The development of urban planning documentation is a mandatory prerequisite for changing the purpose of industrial land of the territorial community to another purpose and vice versa. Management of the development of territories today directly depends on the planning structure and functional zoning of settlements. The changes of legal acts should have been taken effect from July 2021, but inconsistencies were found in the legislation of Ukraine, which relate to the functional zones approved by the comprehensive spatial development plan of the territory of territorial communities, within which the change of purpose must take place. Due to the introduction of martial law in Ukraine, the pace of development of urban planning and land management documentation slowed down, and as a result, today there is no any approved comprehensive spatial development plan. That is, it has been 2 years since the changes came into effect, but the change of the land purpose is carried out according to the old procedure with the development of land management documentation.

Taking into account the above-mentioned components, the authors identified three main prerequisites for changing the target purpose:

1. The needs of industrial enterprises in the context of modern economic challenges. Changes in technology and production practices may require adaptation of land use to ensure the efficient functioning and competitiveness of enterprises.

2. Integration of social aspects into the decision-making process. It is important to consider the impact of these changes on local communities and ensure citizen participation in the process of determining the future use of industrial land.

3. The need to settle environmental issues. The change of purpose must take into account the potential effects on the environment and natural resources.

Based on the prerequisites described above, the authors developed the principles of industrial land transformation, which take into account the principles of sustainable development. By following the developed principles, stakeholders can guide the transformation of industrial land in a way that maximizes benefits, minimizes negative impacts and promotes sustainable development.

Key words: purpose of land use; change of purpose of land use; industrial land; strategic planning of territories; management of land resources; territorial community.

REFERENCES

1. Resursne zabezpechennia obiednanoi terytorialnoi hromady ta yii marketynh: navch. posib. / [H.A. Borshch, V.M. Vakulenko, N.M. Hrynychuk, Yu.F.

Dekhtiarenko, O.S. Ihnatenko, V.S. Kuibida, A.F. Tkachuk, V.V. Yuzefovych] – K.: – 2017. – 107 s. {in Ukrainian}

2. Boryshkevych I., Yakubiv V. and Zawicki M. 2022. Methods for Evaluation of the Effectiveness Level of the Territorial Communitys Development Strategy. Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University. 9, 3 (Oct. 2022), 28-35. <https://doi.org/10.15330/jpnu.9.3.28-35/>. {in English}

3. Petrakovska, O., & Mykhalova, M. (2022). PIDKhODY DO PROSTOROVOHO PLANUVANNIA: RETROSPEKTYVA TA SUCHASNYI STAN. *Prostorovyi rozvytok*, (1), 117–128. <https://doi.org/10.32347/2786-7269.2022.1.117-128>. {in Ukrainian}

4. Petrakovska, O., & Trehub, M. (2023). PEREDUMOVY ROZVYTKU ZEMEL PROMYSLOVOSTI TERYTORIALNYKh HROMAD. *Mistobuduvannia ta terytorialne planuvannia*, (83), 239–253. <https://doi.org/10.32347/2076-815x.2023.83.239-253>. {in Ukrainian}

5. Tregub, M., & Trehub, Y. (2015). Substantiation of land management methods of industrial cities. In *New Developments in Mining Engineering 2015: Theoretical and Practical Solutions of Mineral Resources Mining* (pp. 449-452). {in English}

6. Malashevskyi, M., Tarnopolskyi, A., Mosiychuk, Y., Malashevskia, O., & Tarnopolskyi, Y. (2022, October). Land Readjustment Modeling at the Spatial Planning. In *International Conference of Young Professionals «GeoTerrace-2022»* (Vol. 2022, No. 1, pp. 1-5). European Association of Geoscientists & Engineers. {in English}

7. Vahonova O.H., Hosalov S.A., Terekhov Ye.V. Osoblyvosti zdiisnennia investytsiinoi diialnosti pidpriemstv sfery promysloвого vyrobnytstva. *Economics of enterprise*. 2020. №3. S. 144-151. <https://doi.org/10.33271/ebdut/71.144>. {in Ukrainian}

8. Vynohradenko, S., Siedov, A., Trehub, M., Zakharchenko, Y., & Trehub, Y. Features of Providing Engineering and Infrastructure Objects with Geospatial Information. *Review of Economics and Finance*, 2022, 20, 639-646. {in English}

9. Liashchenko, A., Karpenko, O., & Cherin, A. (2021). INFRASTRUKTURA HEOPROSTOROVYKh DANYKh TA HEOINFORMATsIINE ZABEZPEChENNIa STALOHO ROZVYTKU TERYTORIALNYKh HROMAD. *Mistobuduvannia ta terytorialne planuvannia*, (78), 343–355. <https://doi.org/10.32347/2076-815x.2021.78.343-355>. {in Ukrainian}

10. Bepalko, R., Kazimir, I., & Hutsul, T. (2022). Possibilities of geoinformational analysis for assessment of the state and directions of development

of geodetic support of the territory of Ukraine. Reports on Geodesy and Geoinformatics, 113(1), 21-28. <https://doi.org/10.2478/rgg-2022-0003>. {in English}

11. Bezuhla, L., Bieloborodova, M., Bondarenko, L., & Herasymenko, T. (2023). Recreation Areas Optimisation and Nature Exploitation in Urban Ecosystems. *Studia Regionalne i Lokalne*, 93(3), 55-68. {in English}

12. Makarova Viktoriia, Mykhailov Andrii, Bezuhla Liudmyla, Matviienko Halyna and Marynenko Nataliia. Management of Ecological Land Destructions as a Basis for the Formation of Green Marketing. *Review of Economics and Finance*, 2023, 21. Pp. 383–392. {in English}

13. Liu Ch. Rozrobka metodu intehralnoi otsinky vykorystannia zemel obiednanykh terytorialnykh hromad [Elektronnyi resurs] / Ch. Liu, K.A. Mamonov, O.M. Kanivets // *Komunalne hospodarstvo mist: naukovo-tekhnichnyi zbirnyk*. – Ser. «Inzhenerni nauky i arkhitektura». – Kharkiv, 2022. – Vyp. 171, T. 4. – S. 87-91. – Rezhym dostupu: DOI 10.33042/2522-1809-2022-4-171-87-91. {in Ukrainian}

14. Deklaratsiia Rio-de-Zhaneiro shchodo navkolyshnoho seredovyscha ta rozvytku https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_455#Text. {in Ukrainian}

15. Zakon Ukrainy «Pro vnesennia zmin do deiakykh zakonodavchykh aktiv Ukrainy shchodo planuvannia vykorystannia zemel» vid 17.06.20 № 711-IX <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/711-20#Text>. {in Ukrainian}

16. Pro rehuliuвання mistobudivnoi diialnosti: Zakon Ukrainy vid 17.02.2011 r. № 3038-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3038-17#Text>. {in Ukrainian}

17. Stratehiia staloho rozvytku «Tsili staloho rozvytku Ukrainy na period do 2030 roku»: Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 30.09.2019 № 722/2019. {in Ukrainian}

18. Derzhavna stratehiia rehionalnoho rozvytku na 2021-2027 roky: zatverdzheno postanovoiu Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 5.08.2020 r. № 695). {in Ukrainian}